

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

Силабус навчальної дисципліни

ВИРОБНИЧА (ПЕДАГОГІЧНА) ПРАКТИКА З ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Німецька мова і література, англійська мова»

Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури

(переклад включно), перша - німецька

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Виробнича (педагогічна) практика з основної іноземної мови
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	Павлишинець Олена Олегівна
Контактний телефон викладача	050 6274798
E-mail викладача	olena.pavlyshynets@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	https://knf.pnu.edu.ua/hrafik-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Педагогічна практика є важливою сполучною ланкою між теоретичною та практичною діяльністю студентів-філологів ОР «Бакалавр» і невід’ємною складовою частиною освітнього процесу для формування компетентностей обраного фаху. Програма педагогічної практики розроблена з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту» (https://sqe.gov.ua/law/zakon-ukraini-N-1556-vii-pro-vishhu-osvitu/), Положення про організацію та проведення практики в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://vvnv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/128/2018/05/pol_pro.pdf), Наскрісної програми практики для студентів факультету іноземних мов (https://fim.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/38/2023/09/naskrizna-prohrama-praktyky-dlia-studentiv-fakultetu-inoz.mov.pdf). У програмі висвітлюється організаційно-методичні засади практичної професійної підготовки бакалаврів. Подано необхідні матеріали для навчально-методичного забезпечення практики з метою опанування студентами знаннями, вміннями та навичками майбутньої професійної діяльності вчителя німецької мови у середніх загальноосвітніх навчальних закладах.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою проведення практики є формування у студентів системи педагогічних умінь та навичок, фахових здібностей, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, необхідних для майбутньої професії в оптимально наближених до роботи за фахом умовах; вдосконалення і втілення на практиці знань та умінь, набутих у курсах педагогіки, психології та методики викладання німецької мови; забезпечення цілісної системи навчально-виховної роботи з учнями з виконанням функцій вчителя німецької мови і класного керівника; набуття досвіду самоорганізації педагогічної діяльності, стимулювання та розвиток пізнавальної активності, життєдіяльності учнів та організація взаємодії з ними.</p> <p>Завдання практики:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) спостереження за навчально-виховним процесом на уроках німецької мови; 2) вивчення передового педагогічного досвіду вчителів німецької мови у школах, де студенти проходять практику; 3) здійснення навчально-виховного процесу з німецької мови (проведення уроків та позакласних виховних заходів засобами німецької мови); 4) виконання практичних завдань з методики навчання німецької мови, педагогіки та психології (складання конспектів уроків з німецької мови, психолого-педагогічної характеристики учня, сценарію виховного заходу); 	

- 5) формування умінь самостійно реалізовувати окремі елементи навчально-виховного процесу з використанням технологій навчання, розроблених у сучасній методиці навчання іноземної мови;
- 6) виконання обов'язків класного керівника.

4. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність бути критичним, самокритичним.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність працювати в команді та автономно.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

- Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- Здатність надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- Здатність до організації ділової комунікації.
- Розуміння основних цілей та завдань освітнього процесу, здатність добирати та використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання іноземних мов.

5. Результати навчання

- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати та інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- Використовувати інформаційні і комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- Знати норми літературної мови і вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

- Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
- Володіти методикою проведення навчальних занять з іноземних мов, застосовувати різноманітні форми, прийоми, методи та технології ефективного навчання іноземних мов, аналізувати результати засвоєння матеріалу, оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
самостійна робота	180

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VIII	035 Філологія	4	Н

Тематика курсу

Тема	Кількість годин
Тема	Самостійна робота
Тема 1. Організаційно-методична робота. Участь в настановчій конференції. Ознайомлення з програмою науково-педагогічної практики.	10
Тема 2. Ознайомлення з навчальним закладом – базою проходження практики. Вивчення документації, що регламентує діяльність навчального закладу. Ознайомлення з основними нормативними документами, що визначають організацію навчального процесу.	10
Тема 3. Навчально-методична робота. Опрацювання навчально-методичної літератури. Відвідування занять вчителів з метою спостереження за методикою організації і проведення різних форм занять. Аналіз використаних форм, методів, засобів, методичних матеріалів.	20
Тема 4. Навчальна робота. Самостійне проведення уроків. Відвідування уроків, підготовлених і проведених іншими студентами. Аналіз і обговорення проведених уроків.	60
Тема 5. Виконання індивідуального заняття (дослідницького проекту).	10
Тема 6. Підготовка та проведення профорієнтаційної роботи в навчальному закладі (презентації, зустрічі з викладачами і учнями).	10
Тема 7. Виховна робота. Складання психолого-педагогічної характеристики учня. Розробка матеріалів для проведення виховних годин. Проведення виховної	10

роботи з учнями. Відвідування, аналіз та обговорення виховних заходів, проведених іншими студентами.	
Тема 8. Заповнення документації про проходження практики.	20
Тема 9. Підготовка до підсумкової конференції та захисту матеріалів практики.	20
Тема 10. Участь у підсумковій конференції. Захист матеріалів практики.	10
ЗАГАЛОМ	180
7. Система оцінювання курсу	
<p>Критерії поточного оцінювання: Відповідно до : Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «відмінно» – здобувач освіти засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок; - «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу; - «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища; - «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. 	
Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Виробнича педагогічна практика оцінюється таким чином: максимальний бал – 100, з яких: оцінка знань з фахової дисципліни – 20, оцінка проведених уроків і позакласної роботи – 20, оцінка за володіння методикою навчання – 20, оцінка виховної роботи як класного керівника або вихователя - 10, оцінка психолого-педагогічного вивчення учня – 10, оцінка письмового звіту – 10, оцінка індивідуального завдання – 10.
Вимоги до письмового звіту	Вимоги до письмового звіту пояснюються студентам на настановчій конференції і передбачають підготовку відповідної документації. Перелік документів про проходження педагогічної практики:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Індивідуальний план навчально-виховної роботи 2. Педагогічний щоденник 3. Календарно-тематичне планування 4. План-конспект уроку 1 5. План-конспект уроку 2 6. Аналіз уроку, проведеного колегою 7. Модель позакласного виховного заходу 8. План-конспект позакласного виховного заходу німецькою мовою 9. Аналіз відвіданого позакласного заходу, проведеного колегою 10. Психолого-педагогічна характеристика учня / класу 11. Опис індивідуального завдання 12. Характеристика 13. Звіт <p>Документація здається у друкованому і цифровому вигляді і повинна містити фото- та відеоматеріали педпрактики.</p>
Практичні заняття	<p>Аналіз уроків проводиться за наступною схемою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналіз методичної структури та змісту уроку; - організація початку уроку; - етап ознайомлення з новим мовним матеріалом; - етап тренування; - етап розвитку навичок аудіювання / читання / письма / мовлення; - підсумковий етап засвоєння вивченого матеріалу.
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>При виставленні допуску до захисту виробничої (педагогічної) практики враховується своєчасне подання документації на перевірку методистами, а також підготовка документації у повному обсязі.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – залік.</p> <p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за проходження виробничої педагогічної практики, становить 100 балів. Студент, який не набрав 50 балів, вважається таким, що не склав практику. У такому випадку студент користується повторним правом пройти практику за відомістю №2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до уроків та позакласних заходів.</p>
<p style="text-align: center;">8. Політика навчальної дисципліни</p> <p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів оцінки знань з фахової дисципліни (20), оцінки проведених уроків і позакласної роботи (20), оцінки за володіння методикою навчання (20), оцінки виховної роботи як класного керівника або вихователя (10), оцінки психолого-педагогічного вивчення учня (10), оцінки письмового звіту (10) та оцінки індивідуального завдання (10). Результати практики підводяться на підсумковій конференції. Керівник практики інформує адміністрацію навчального закладу щодо фактичних термінів початку і закінчення практики, складу груп студентів, які пройшли практику, їх дисципліни, стану охорони праці і протипожежної безпеки на базі практики та з інших питань організації і проведення практики. Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент повинен добросовісно готуватися до проходження педагогічної практики, дотримуватися правил академічної доброчесності.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за покликанням: Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти</p>	

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та Процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності.

Якщо здобувач не має змоги пройти виробничо-педагогічну практику у заплановані терміни через поважні причини, підтверджені документально, то за його заявою і дозволом декана встановлюються нові терміни проходження практики із призначенням керівника практики. Звітна документація з практики, яка здається із порушенням термінів без поважних причин, оцінюється на нижчу оцінку.

Перезарахування освітніх компонент:

Процедуру перезарахування унормовано Положенням про порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці та Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, UdeMy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

Основна література:

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін./ за заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. - 590с.
2. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник /Колектив авторів під кер. проф. С. Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2002 – 328с.
3. Мирончук Н. М. Методичні основи організації педагогічної практики студентів закладу вищої освіти : метод. посібн. / Н. М. Мирончук. – Житомир, 2017. – 52 с.
4. Посібник з педагогічної практики для студентів факультету іноземних мов / С. Г. Мащенко, І. О. Свєрдлова, П. Т. Гусєва, А. С. Птушка, І. Ю. Скрипник, Т. М. Рашевська, Я. В. Долгополова, В. С. Кузьміна, С. І. Сотнікова, О. Є. Дробязко, Г. М. Золотарьова. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 100 с.

Додаткова література

5. Бойчук Н., Павлишинець О., Петришак Б. Вплив технологій на розвиток мовної культури: аспекти комунікації в цифровому середовищі. // Вісник науки та освіти. Серія «Філологія» №3(21), 2024. – С. 301-312. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-3\(21\)-301-312](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-3(21)-301-312). Іноземні мови // Науково-методичний журнал. – К.: Київ. держ. лінгв. ун-т: в-во «Ленвіт».
6. Година класного керівника. – <http://zakinppo.org.ua/onlajndovidnik-klasnogo-ke>.
7. Жовківський А. М. Методичні засади навчання німецької мови в середній школі: навчальний посібник / А. М. Жовківський, В. І. Кушнерик. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2007.- 168с.
8. Маруневич Б. М. Навчально-методичний посібник з курсу методики навчання німецької мови «Hören und Sprechen». – Івано-Франківськ: Гостинець, 2005. – 40с.
9. Маруневич Б. М. Навчально-методичний посібник з курсу методики навчання німецької мови «Sprachlernspiele für den Deutschunterricht». – Івано-Франківськ:

- Гостинець, 2006. – 40с
10. Методика проведення виховної години. – <https://vpu17.dp.ua/upload/iblock/081/metodikaprovedennya-vikhovnoi-godini.pdf>.
 11. Німецька мова – уроки он-лайн. -- https://deutschonline.at.ua/index/garni_foto/0-29.
 12. Нова українська школа. – [https://mon.gov.ua/tag/nova-ukrainska-shkola](https://mon.gov.ua/tag/nova-ukrainska-shkola?&type=all&tag=nova-ukrainska-shkola).
 13. Павлишинець О., Петришак Б., Шуляков І.М. Аналіз використання інтерактивних методик у викладанні мови та їх вплив на розвиток комунікативної компетентності у майбутніх перекладачів. // Журнал «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») № 2(36) 2024. – С. 576-586. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-2\(36\)-576-586](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-2(36)-576-586).
 14. Позакласні заходи. – https://osvita.ua/school/lessons_summary/outschool/.
 15. Розробки виховних заходів. – <https://sites.google.com/site/prytulavd/home/rozrobki-vihovnihzahodiv>.
 16. Apps im DaF-Unterricht. – <https://www.derdiedaf.com/alle-apps/c-150>.
 17. Augmented Reality-Einsatz im DaZ-Unterricht. – <https://www.betzold.de/blog/augmentedreality/>.
 18. Deutsch unterrichten. – <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/deutsch-unterrichten/s-2233>.
 19. Deutsch unterrichten. – <https://www.goethe.de/ins/ua/de/spr/unt.html>.
 20. Medien in die Schule. – <https://www.medien-in-die-schule.de/>
 21. Web 2.0-Tools im DaF-Unterricht. Zum Deutsch lernen. August 2020. – https://deutschlernen.zum.de/wiki/Web2.0-Tools_im_DaF-Unterricht.

**Викладач: Павлишинець Олена Олегівна,
старший викладач кафедри німецької філології**